

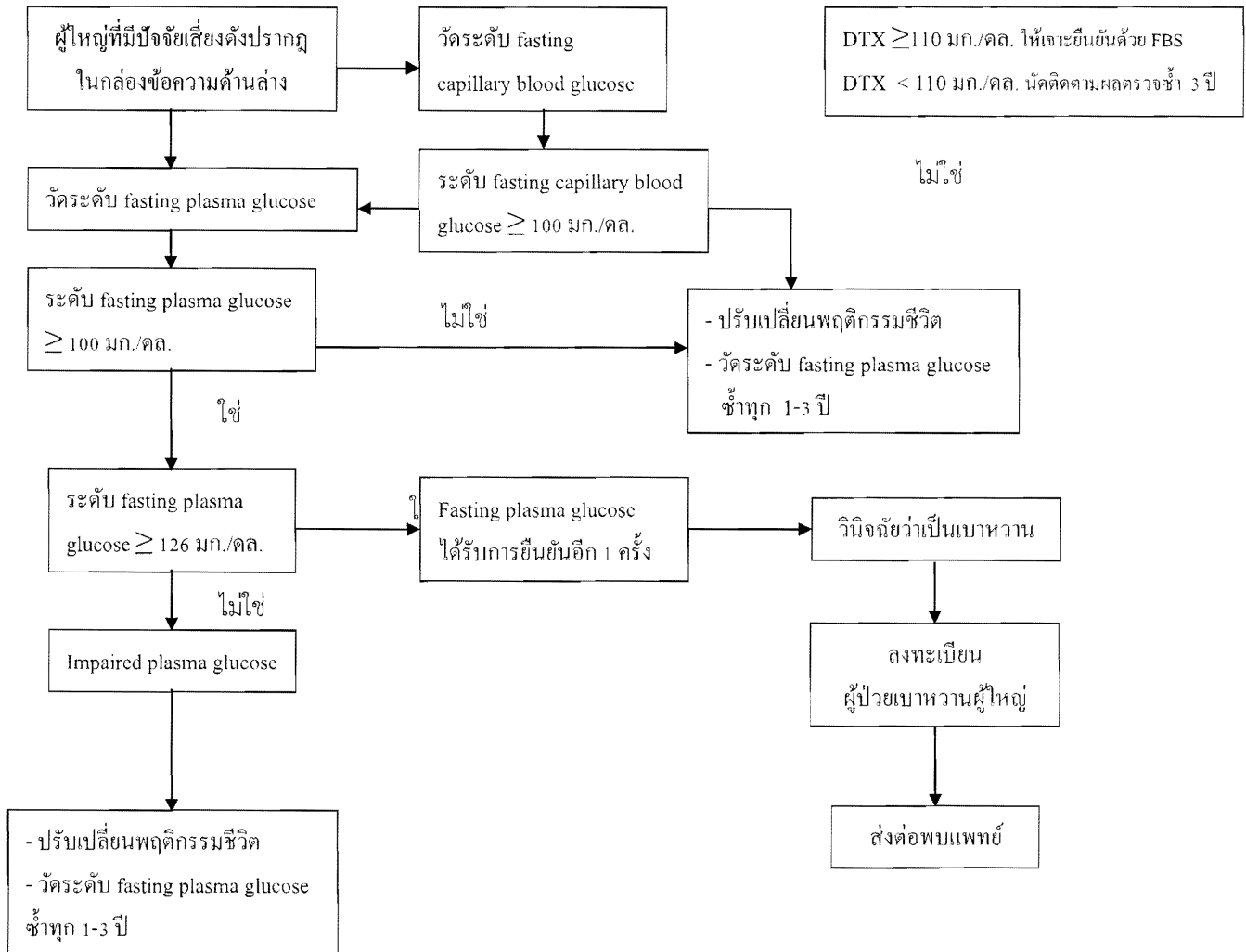
ขั้นตอนการให้บริการในคลินิกโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง

1. ผู้ป่วยรายใหม่

ลำดับ	กิจกรรม	ระยะเวลาที่ใช้ ในการทำกิจกรรม
1.	แพทย์วินิจฉัยผู้ป่วยเบาหวานรายใหม่	5 นาที
2.	Health Education+ขึ้นทะเบียนรายใหม่	15 นาที
3.	ชั่งน้ำหนัก วัดความดันโลหิต วัดส่วนสูง ตรวจ Sensation	5 นาที
4.	วางแผนการรักษา , ประเมินภาวะแทรกซ้อนและให้การรักษาโดยแพทย์	5 นาที
5.	นัดติดตามการรักษาทุก 1-2 สัปดาห์ในช่วงแรกD/C plan ออกบัตรนัด	5 นาที
6.	ตรวจเลือดชุดใหญ่สำหรับผู้ป่วยเบาหวานและความดันโลหิตสูง FBS, BUN, Cr, eGFR, UA (Proteinuria), Lipid profiles (Cholesterol, Triglyceride, HDL, LDL) (EKG, Uric acid, Hct, Lab อื่นแล้วแต่ดุลยพินิจของแพทย์)	45 นาที
7.	พบแพทย์ให้การรักษา	10 นาที
รวมเวลา		78 นาที

การตรวจวัดระดับ Hemoglobin A_{1c} (HbA_{1c}) ถ้าค่าเท่ากับหรือมากกว่า 6.5% *ยังไม่แนะนำในประเทศไทย

การคัดกรองโรคเบาหวานในผู้ใหญ่ (ไม่รวมหญิงมีครรภ์)

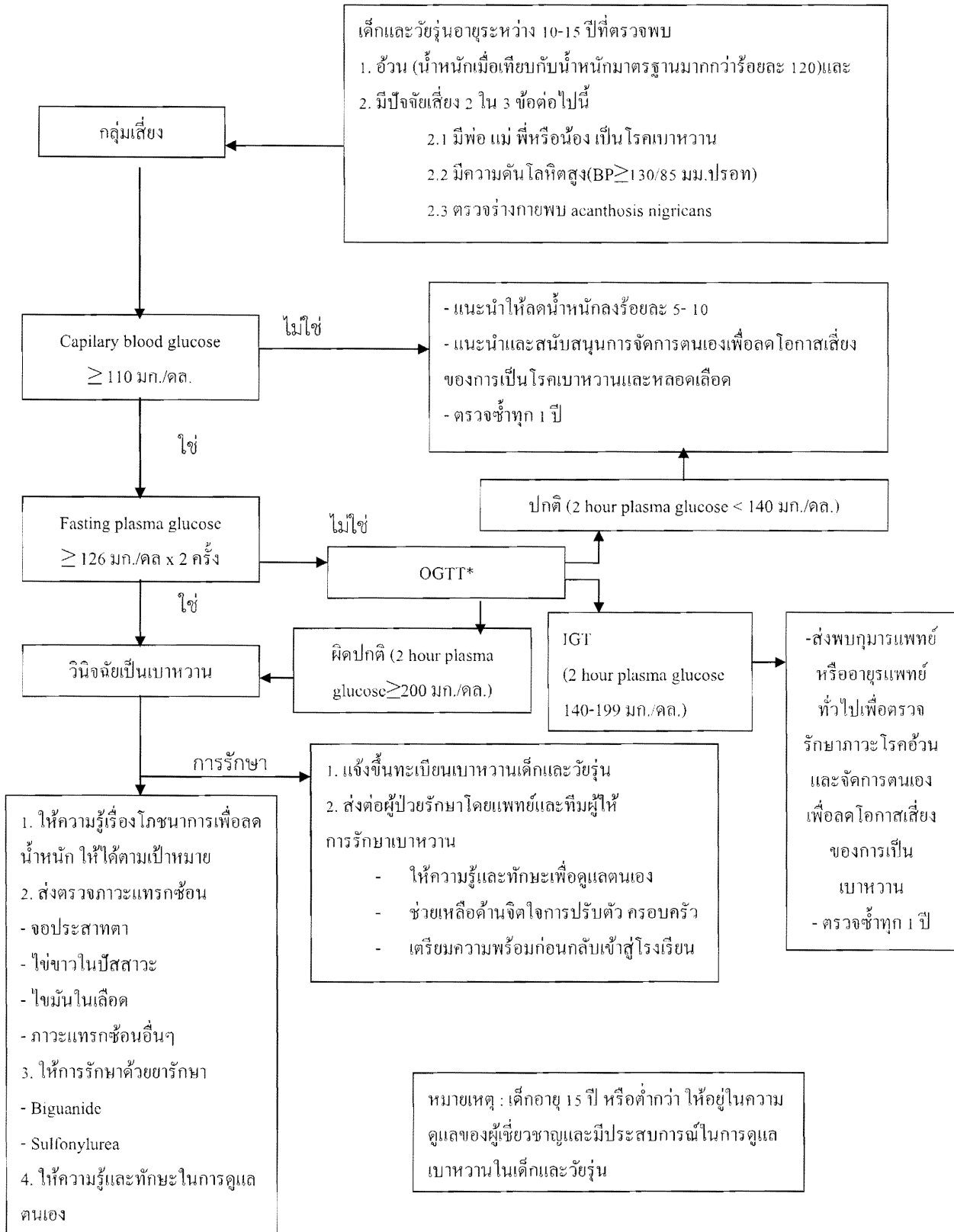

การคัดกรองเบาหวาน ควรทำในผู้ที่อายุ 35 ปีขึ้นไป หรือผู้ที่น้ำหนักเกิน/อ้วน* และมีปัจจัยเสี่ยงอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้

1. มี พ่อ แม่ พี่ หรือ น้อง เป็นโรคเบาหวาน
2. เป็นโรคความดันโลหิตสูงหรือกำลังรับประทานยาควบคุมความดันโลหิตสูง
3. มีระดับไขมันในเลือดผิดปกติ (ระดับไตรกลีเซอไรด์ ≥ 250 มก./คต. หรือ เอช ดี แอล คอเลสเตอรอล < 35 มก./คต.)
4. มีประวัติเป็นโรคเบาหวานขณะตั้งครรภ์หรือเคยคลอดบุตรน้ำหนักเกิน 4 กิโลกรัม
5. เคยได้รับการตรวจว่าเป็น IGT หรือ IFG
6. มีโรคหัวใจและหลอดเลือด (cardiovascular disease)
7. มีกลุ่มอาการถุงน้ำในรังไข่ (polycystic ovarian syndrome)

* น้ำหนักเกิน/อ้วน หมายถึง BMI ≥ 23 กก./ม² และ/หรือ รอบเอวเท่ากับหรือมากกว่า 90 ซม. ในผู้ชาย หรือ เท่ากับหรือมากกว่า 80 ซม. ในผู้หญิง

การคัดกรองโรคเบาหวานในผู้ใหญ่ (ไม่รวมหญิงมีครรภ์)

เด็กและวัยรุ่นอายุระหว่าง 10-15 ปีที่ตรวจพบ

- อ้วน (น้ำหนักเมื่อเทียบกับน้ำหนักมาตรฐานมากกว่าร้อยละ 120)และ
- มีปัจจัยเสี่ยง 2 ใน 3 ข้อต่อไปนี้
 - มีพ่อแม่ พี่หรือน้อง เป็นโรคเบาหวาน
 - มีความดันโลหิตสูง(BP≥130/85 มม.ปรอท)
 - ตรวจร่างกายพบ acanthosis nigricans

กลุ่มเสี่ยง

Capillary blood glucose
≥ 110 มก./ดล.

ไม่ใช่

- แนะนำให้ลดน้ำหนักลงร้อยละ 5- 10
- แนะนำและสนับสนุนการจัดการตนเองเพื่อลดโอกาสเสี่ยงของการเป็นโรคเบาหวานและหลอดเลือด
- ตรวจซ้ำทุก 1 ปี

ใช่

Fasting plasma glucose
≥ 126 มก./ดล x 2 ครั้ง

ไม่ใช่

ปกติ (2 hour plasma glucose < 140 มก./ดล.)

OGTT*

วินิจฉัยเป็นเบาหวาน

ผิดปกติ (2 hour plasma glucose ≥ 200 มก./ดล.)

IGT (2 hour plasma glucose 140-199 มก./ดล.)

- ส่งพบกุมารแพทย์หรืออายุรแพทย์ทั่วไปเพื่อตรวจรักษาภาวะโรคอ้วนและจัดการตนเองเพื่อลดโอกาสเสี่ยงของการเป็นเบาหวาน
- ตรวจซ้ำทุก 1 ปี

การรักษา

1. แจ้งขึ้นทะเบียนเบาหวานเด็กและวัยรุ่น
2. ส่งต่อผู้ป่วยรักษาโดยแพทย์และทีมผู้ให้การรักษาเบาหวาน

- ให้ความรู้และทักษะเพื่อดูแลตนเอง
- ช่วยเหลือด้านจิตใจการปรับตัว ครอบครัว
- เตรียมความพร้อมก่อนกลับเข้าสู่โรงเรียน

1. ให้ความรู้เรื่องโภชนาการเพื่อลดน้ำหนัก ให้ได้ตามเป้าหมาย
2. ส่งตรวจภาวะแทรกซ้อน

- จอประสาทตา
- ไขมันในเลือด
- ภาวะแทรกซ้อนอื่นๆ

3. ให้การรักษาด้วยยารักษา

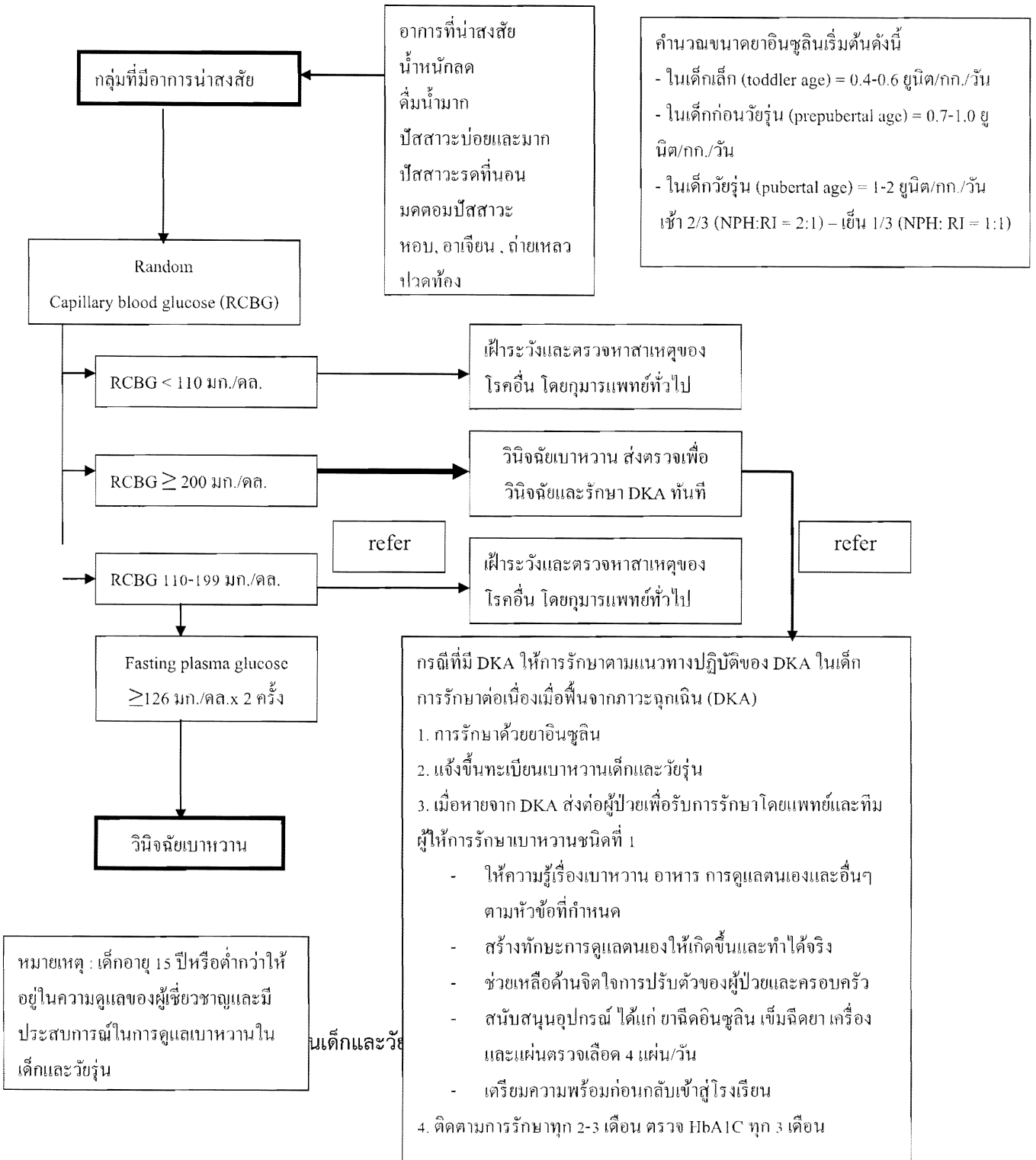
- Biguanide
- Sulfonylurea

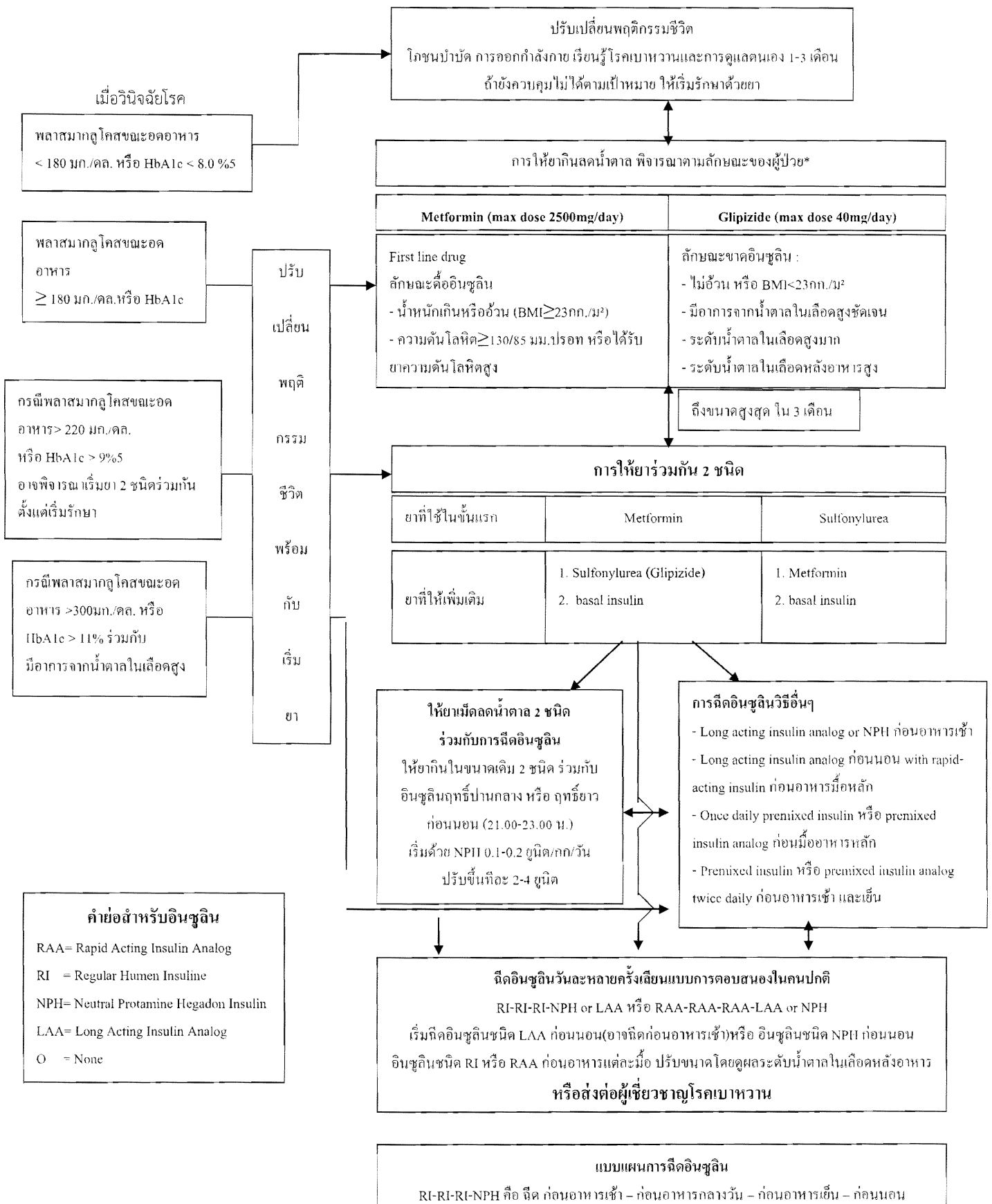
4. ให้ความรู้และทักษะในการดูแลตนเอง

หมายเหตุ : เด็กอายุ 15 ปี หรือต่ำกว่า ให้อยู่ในความดูแลของผู้เชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ในการดูแลเบาหวานในเด็กและวัยรุ่น

*OGTT น้ำหนักน้ำตาล ขึ้นกับอายุผู้ป่วย

การคัดกรองโรคเบาหวานชนิดที่ 2 ในเด็กและวัยรุ่น (อายุ 10-15 ปี)

ขั้นตอนการรักษาเบาหวานชนิดที่ 1

ขั้นตอนการรักษาเบาหวานชนิดที่ 1

เมื่อวินิจฉัยโรคเบาหวานชนิดที่ 1

